

Suomen kemianteollisuuden tuotanto lisääntyi hieman alkuvuonna 2014, ja koko vuoden investointien ennakoitaan kasvavan. Vienti jäi edellisvuotta heikommaksi. Kemianteollisuuden suhdannetilanne on toukokuussa likimain normaalitasolla. Euroopassa luottamus on ollut alkuvuoden hienoisessa laskussa, mutta kemianteollisuuden tuotantomäärät ovat kasvaneet reippaammin kuin Suomessa.

EU:n kemianteollisuus hyvässä vauhdissa

Euroopan kemianteollisuuden tuotanto lisääntyi melko ripeää tahtia vuoden 2014 alussa. Kemianteollisuuden tuotannon määrä Euroopassa on kuitenkin vasta toipumassa vuoden 2009 romahduksesta, sillä ainoastaan lääketeollisuus on ylittänyt kriisiä edeltävän tason.

Öljynjalostuksen tuotantomäärät ovat jääneet vuoden takaista pienemmiksi, mutta kaikkien muiden päätoimialojen tuotanto on nousussa. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden tuotanto lisääntyi tammi-helmikuussa 3,9 % edellisen vuoden tammi-helmikuusta. Muovituotteiden valmistus kasvoi 6,8 % ja kumituotteiden 3,4 %. Jo pitkään nousujohteisesti kehittyneen lääketeollisuuden tuotanto lisääntyi 1,8 %. Öljynjalostuksen tuotantomäärät jäivät tammi-helmikuussa 2,9 % vuoden takaista pienemmiksi.

Euroopan kemianteollisuuden luottamus heikkeni huhtikuussa

EU:n kemianteollisuuden luottamusindikaattori laski huhtikuussa lievästi tuotanto-odotusten heikkenemisen vuoksi. Tuotannon odotetaan kuitenkin yhä kasvavan lähikuukausien aikana. Tilauskirjat vahvistuivat huhtikuussa ja valmistusvarastot pienenevät.

Luottamusindikaattori kohosi viime vuoden loppupuoliskolla hieman pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammalle, jonka jälkeen indikaattori on ollut hienoisessa laskussa.

Suomen kemianteollisuuden suhdanteet likimain normaalilukemissa

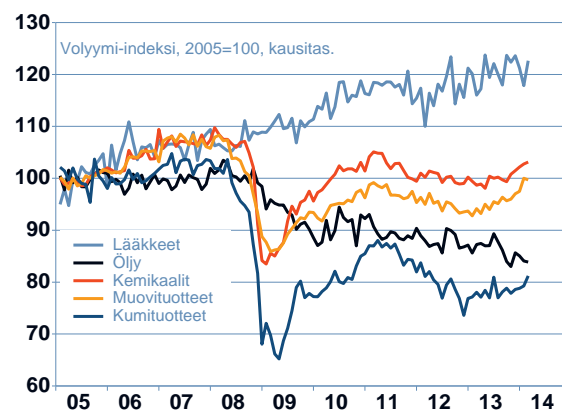
Kemianteollisuuden suhdannetilanne oli EK:n toukokuuisessa Suhdannebarometrissa lievästi tavanomaista alemmalla tasolla. Suhdanteiden ennakoitaan pysyvän kevään ja kesän aikana pääosin ennallaan.

Tuotantomäärät kasvoivat hieman kuluvan vuoden

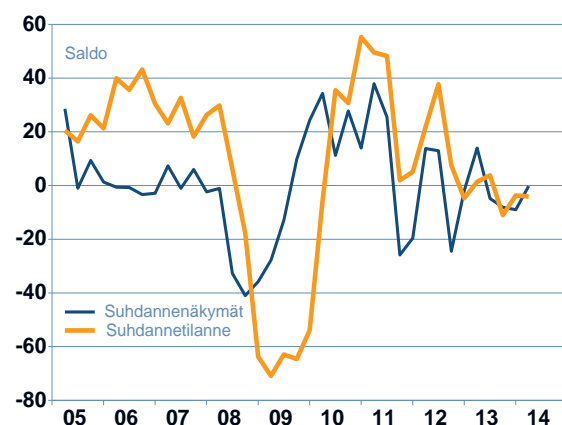
ensimmäisellä neljänneksellä, mutta lähikuukausina tuotannon lisäys jäänee vähäiseksi. Tilauskirjat ovat likimain normaalilukemissa ja kapasiteetti on kohtalaisesti hyödynnetty. Henkilökunnan määrä pysyi tammi-maaliskuussa lähes ennallaan, mutta lähikuukausina työvoiman arvioidaan pienenevän lievästi.

Kannattavuus on laskenut vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. Investointien odotetaan nousevan.

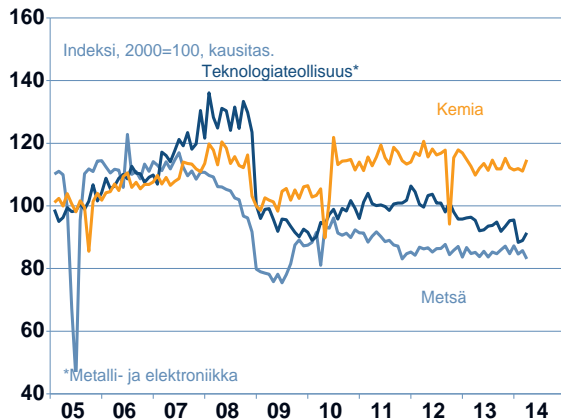
EU:n kemianteollisuuden tuotanto

Suomen kemianteollisuuden suhdanteet

Suomen teollisuustuotannon kehitys

Kemianteollisuuden tuotanto kasvoi vuoden alussa

Kemianteollisuuden ensimmäisen vuosineljänneksen työpäiväkorjattu tuotanto oli 0,8 % vuoden takaista suurempi. Alkuvuoden tuotantokehitys oli kemianteollisuudessa selvästi koko teollisuutta parempaa, sillä koko teollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto supistui ensimmäisellä vuosineljänneksellä 5,8 % edellisvuodesta.

Kemianteollisuuden asiakasaloista teknolohiteollisuuden työpäiväkorjattu tuotanto väheni ensimmäisellä vuosineljänneksellä 7,5 % vuoden takaisesta. Elintarviketeollisuuden tuotanto supistui samaan aikaan hieman yli viisi prosenttia ja kaivosteollisuuden tuotanto pieneni runsaat neljä prosenttia. Paperiteollisuuden tuotanto pysyi likimain ennallaan.

Kuluttajien luottamus heikentää kotimaista kysyntää

Suomen BKT kasvaa tänä vuonna VM:n ennusteen mukaan 0,7 %. Kotimainen kysyntä pysyy edelleen vaikeana, sillä kuluttajien usko on koetuksella veronkorotusten ja talouden säästötoimien vuoksi. Ukrainan kriisi lisää omalta osaltaan epävarmuutta.

Kuluttajien luottamus heikkeni huhtikuussa selvästi. Oma ja Suomen taloutta koskevat näkymät ovat laskussa ja työttömyyden uhka koetaan aiempaa suuremmaksi. Vähittäiskaupan myynnin määrä pieneni tammi-maaliskuussa 1,3 % vuoden takaisesta.

Alkuvuoden vienti laskussa

Kemianteollisuuden tuotteiden vienti oli viime syksynä korkealla tasolla, jonka jälkeen vienti on ollut hienoisessa laskussa. Viennin arvo jäi kuluvaan vuoden tammi-helmikuussa 13 % vuoden takaista pienemmäksi. Koko tavara-viennin arvo väheni tammi-helmikuussa kuusi prosenttia vuoden takaisesta.

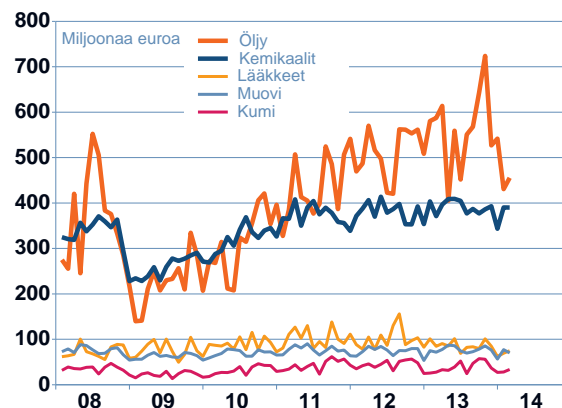
Öljytuotteiden viennin arvo pieneni tammi-helmikuussa vuositasolla 24 % ja lääkkeiden vienti supistui 22 %. Kumi- ja muovi- tuotteiden viennin arvo kasvoi tammi-helmikuussa vuoden 2013 vastaavasta ajankohdasta 15 % ja muovi- teollisuuden viennin arvo lisääntyi puolisen prosenttia. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden viennin arvo oli prosentin vuoden takaista suurempi.

Öljytuotteiden vientihinnat ovat Tullin yksikköarvoindeksin perusteella olleet laskussa jo vuoden päivät, mutta viime vuodenvaihteessa myös vientimäärät alenivat hieman.

Kemianteollisuuden tuotteiden suurimmat vientikohde- maat ovat Ruotsi, Venäjä, USA ja Alankomaat. Eniten kemianteollisuuden tuotteita tuodaan Venäjältä, Saksasta ja Ruotsista. Kemianteollisuuden tuotteita koko viennistä on noin neljännes ja koko tuonnista kemian tuotteita on noin viidesosa.

Venäjänsä talouskasvun hiipuminen näkyy myös kemianteollisuudessa. Venäjän viennin suhteellinen osuus on ollut laskussa jo kesästä 2013 alkaen.

Suomen kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

Työllisyys ennallaan vuoden 2014 alussa

Kemianteollisuuden henkilökunta pysyi EK:n toukokuussa julkistaman Suhdannebarometrin mukaan likimain ennallaan vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Työvoimaa ennakoidaan vähennettävän hieman kevään aikana. Toteutunut työvoimakehitys on osoittautunut viime kuukausina vähän odotuksia paremmaksi.

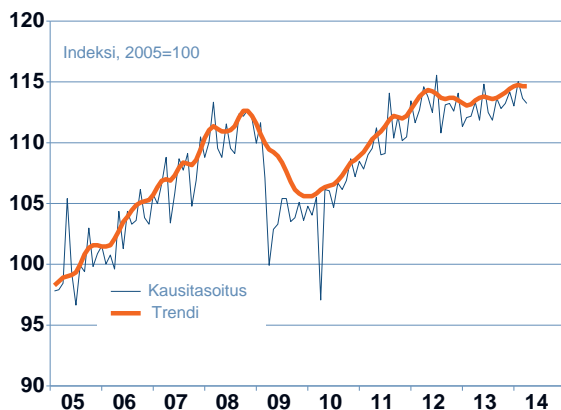
Kemianteollisuus työllistää suoraan noin 35 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat kemikaaleja ja kemiallisia tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset. Suomalaisten kemianteollisuuden yritysten ulkomaisissa tytäryhtiöissä on noin 30 000 työntekijää.

Palkkasumma kasvoi vuoden alussa

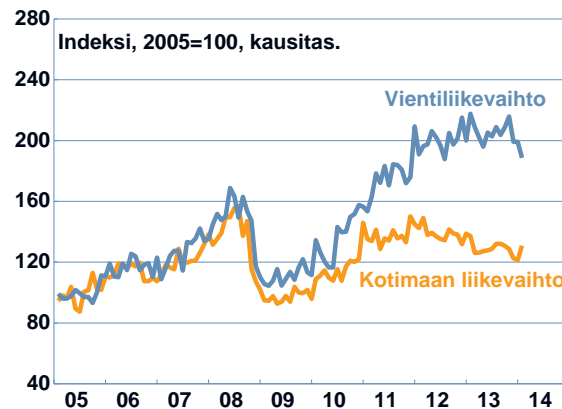
Kemianteollisuuden palkkasummaindeksi nousi tammi-maaliskuussa 1,2 % vuoden takaiseen verrattuna. Koko talouden palkkasumma laski ensimmäisellä vuosineljänneksellä 1,6 %.

Vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä kaikkien palkansaajien keskimääräinen ansiotason nousu oli Tilastokeskuksen ansiotasoindeksin mukaan 1,8 %. Reaaliansiot kasvoivat 0,4 %. Teollisuudessa ansiot kohosivat neljännellä vuosineljänneksellä 1,5 % ja kemianteollisuuden palkansaajien ansiot nousivat 1,9 %. Koko viime vuonna palkansaajien ansiot kohosivat keskimäärin 2 %. Kemianteollisuudessa ansiot nousivat 1,9 % vuonna 2013.

Kemianteollisuuden palkkasumma

Kemianteollisuuden liikevaihdon arvoindeksi

Tuottajahinnat laskusuunnassa

Kemianteollisuuden tuottajahinnat ovat olleet kuluvan vuoden alussa viime vuoteen verrattuna laskussa. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden hinnat olivat ensimmäisellä neljänneksellä 3,3 % vuoden takaista alemmalla tasolla. Lääkkeiden hinnat laskivat tammi-maaliskuussa 5,2 % vuoden takaisesta. Kumi- ja muovituotteiden hinnat alenivat noin puoli prosenttia.

Raakaöljyn hinta on poliittisista epävakauksista huolimatta pysynyt kuluvan vuoden alussa sangen vakavana. Ukrainan kriisillä ei siis näyttäisi olleen suurta vaikutusta raakaöljyn hintaan.

Keskeiset ennusteluvut

Valtiovarainministeriö: huhtikuu 2014

Vuosimuutos, %	2013*	2014**	2015**
Euroalue	-0,5	0,7	1,2
Suomen bkt	-1,4	0,5	1,4
Vienti, määrä	0,3	3,5	4,1
Investoinnit	-4,6	-3,1	3,6
Yksityinen kulutus	-0,8	0,0	0,3
Kuluttajahinnat	1,5	1,5	1,7
Ansiotasoindeksi	2	1,3	1,2
Työttömyysaste, %	8,2	8,4	8,3

Euro yhä vahvempi

Euron dollarikurssi käväisi toukokuun alussa jo lähellä 1,40 dollarin rajaa. Euro on tällä hetkellä dollariin nähden lähes 10 prosenttia pitkän aikavälin tasapainoa vahvempi, mikä alkaa jo uhata talouden toipumista.

Valuuttakurssien kehityksen ennakointi on vaikeaa, mutta Euroopan keskuspankki on viestittänyt tekevänsä tarvittaessa taloutta elvyttäviä toimenpiteitä euron vahvistumisen ja hyvin alhaisen inflaation vuoksi.

Markkinat toimimaan ja katseet kasvuun

EU:n talouskasvu on hiipunut viime vuosina selvästi. Talouskasvun käynnistyminen on välttämätön edellytys työpaikkojen luomiselle ja poliittiselle vakaudelle.

Euroopan paras valttikortti on integroidut sisämarkkinat, mutta ne eivät erilaisten kaupan esteiden vuoksi vieläkaan toimi parhaalla mahdollisella tavalla. Kovissa uudistuspaineissa EU:lla ei ole kuitenkaan varaa tuhlata voimavarojaan tehotomaan ja ylimoitettuun sääntelyyn.

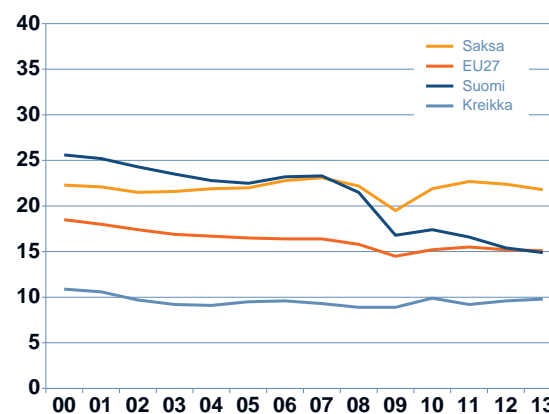
Suomen tehdasteollisuuden osuus BKT:sta on laskenut jyrkästi viimeisen 10 vuoden aikana. Suomen hyvinvointi perustuu silti edelleen elinvoimaiselle teollisuudelle.

Ulkomaankaupasta riippuvaisen teollisuuden toimintaedellytyksiä varjostavat energian ja logistiikan kustannusten nousu. Kemianteollisuus käyttää paljon energiaa ja ala on suuresti riippuvainen merikuljetuksista. Energia- ja ilmastopolitiikan päätöksissä on huomioitava vaikutukset yritysten kilpailukykyyn sekä työpaikkoihin ja kansalaisten elinkustannuksiin.

Euron arvo USA:n dollareina

Tehdasteollisuuden osuus BKT:sta

Kemia - osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita. Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Katsauksessa on käytetty lähteinä AIECE:n, EK:n, ETLA:n, Eurostatin, Euroopan komission, HWWI:n, Kauppalehden, Suomen Pankin, Tilastokeskuksen ja Tullin tilastoja. Teksti perustuu 13.5.2014 käytössä olleisiin tietoihin.

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi

Lisätietoja

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi,
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä
Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608